

HÉTFOI NAPLÓ

Megjelenik minden hétfőn reggel. Előfizetési díj: egy évre 10000 K, félévre 5000 K. Jügszámlájában: egy példány ára 4 dinár

POLITIKAI HETILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. ELEK HUGÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VIII., Rökk Szilárd utca 3. szám
Telefon: József 8-95
Vasárnap este József 62-36 és 71-15

Koalíció a lázadás ellen

írta: dr. FÁBIÁN BÉLA
nemzetgyűlési képviselő

Több mint fél év előtt az előző in demnítási vita kapcsán felhívtam a nemzetgyűlés figyelmét arra, hogy bizonyos oldalról tervezéru agitáció folyik a parlamentarizmus ellen és abban az irányban, hogy a hatalom, akár erőszakos eszközök útján is, behulljon egy kis csoport ölébe. Már akkor is rámutattam arra, hogy a jobboldali forradalmárok metódusai azonosak a szovjet vezérkara által a Károlyi-forradalom idején követett taktikával. Nem használt. Az egységes párt óriási tömegei lázongtak és szükségnek tartották, hogy a jobboldal védelmére legerősebb hangszereles eszközökkel álljanak sorompóba.

Jóval később a sajtófigyelések tárgyában interpellációt is mondtattam.

A harmadik tárgyu felszólalásom „nemely aggályos helypolitikai jelenségek tárgyában” történt. Az interpellációt kétszer elhalasztottam magasabb kérelmére. Három hét elmúltával, mikor a nyomozást a rendőrhatalóságok már befejezték, végre odavihettem az ügyet a parlament nyilvánosságára elé. Beszédem elején még láttam kétkedő arccokat, láttam jóhiszemű fejeszaváltsókat, miként is lehet olyasmit elgondolni, hogy Klebelsberg Kunó grófit halálra ítélték, hogy Bethlen István gróf halálára a Pannónia-szálló 105-ös szobájában 28 közül 27-en szavaztak s csak az egy Závorcy Kálmán nem tartotta szükségesnek, hogy a miniszterelnöket bombával pusztítsák el. Mindezt nem igen hitték, habár már elegendő más volt a beszéd által létrehozott atmoszféra, mint előbb. S mikor jöttek a miniszteri válaszok, amelyek felszólalásomat lényeges pontjaiban megerősítették, sőt arcaal ébredtek fel a jóhiszeműek.

Azóta egy mozifilm gyorosságával perogtek le az események. Azok, akik minden hatalmi tényezőt elodrig a maguk oldalán remélték, arra eszméltek, hogy itt mégsem az a szituáció már, ami volt a Británia idején. Elhatározó lépésre szánták el magukat, a hatalomnak haladéktalan birtokba vételére. A vidéket járták, ígéreteket tettek, exponen sákat kerestek, az emberekbe bele akarták vinni azt a hitet, hogy ők jönnek. Az ország gazdasági nyomorúságát és teljes elszigeteltségét, amelyet ők okoztak, a maguk számára akarták kamatoztatni. S ha a kormányzat bühöns, búna az, hogy eddig nem merete azokat az erőlyes rendszabályokat alkalmazni, amelyek egyedül alkalmasak a forradalom megakadályozására. A forradalommal nem akkor kell megbirkózni, amikor a teherátókat már az utcán szaladnak, s megrészegedett emberek éleslővellesé nek emberre, vagy a levegőbe. Egy kemény kormányzati lépésre előre akadályos meg min-

den rendbontást és nem akkor áll vele szembe, amikor a nemzet testébe fecsékedzett bacillusok virulensekké válnak.

A kormányzat, amely eddig, taktikából talán, vagy azért, mert erőinek nem volt tudatában, a nyilvánosság előtt mindig egy kérelylyntéssel intézte el ezeket a forradalmi jelenségeket, most végre a jelek szerint látni kezd és cselekedni akar. Ugy hiszem, még nem késő.

E sokat szenvedett ország népe nem akar új forradalmat és az új forradalmat és az új forradalom forradalom után követőket újabb forradalmi megnozdulásokat. Nyugodt életet akarunk és polgári munkát, mint nyugodt életet akar az ország lakosságainak 99 százaléka. Csak a hulligónok, a becsületes életben elhelyezkedni nem tudók akarják itt ismét felidézni azokat az idöket, amikor a külvárosok csö-

eselke — mindegy, hogy milyen lobogó alatt — a városok belsejébe vonul, hogy lakásokba törjön, elvegye mások tisztességes munkájának eredményeit.

Minden becsületes embernek, minden magyarnak koalíciója a lázadás ellen, — ez legyen a jelszó, ezt kell megvalósítani a politikában, ebben a programban való egyesülésre kell egybeolvasztani az ország népét.

Egy ébredővezér merénylete az Új Nemzedék szerkesztője ellen

A lakásán inzultálta Cavallier Józsefet — A szerkesztő szavakkal védekezett — A támadót előállították a rendőrségre

— A Hétfoi Napló tudósítójától. —

Vasárnap délelött az Ébredő Magyarok Egyesülésének egyik vezető tagja a lakásán megtámadta az egyik keresztény napilap felelős szerkesztőjét és gumibottal több helyen megsejtette. A kínos incidensre egy hírlapi cikk adott okot, amelyet a szerkesztő nem volt hajlandó rejtikálni és ezért a cikkben szereplő fiatalember tettlegesség útján akart elégtételt venni.

Hatékkel ezélt az Új Nemzedék cikrosorozatban foglalkozott a Kovács-íretek ügyével, akik jogtalan toborzást végeztek és hazafias jelzavak köpenye alatt milliók öszegkeket gyűjtöttek össze, amelyeket a saját céljaikra fordítottak. A cikkkel említett tettek többek között Márfy József hivatalnokról is, aki az Ébredők IX. kerületi csoportjának a vezetője és annakidején ő szervezte meg a Pétervári Operettszínház ellen történt revolveres támadást.

Márfy levélben felszólította az Új Nemzedék felelős szerkesztőjét, Cavallier Józsefet, hogy a cikkben róla foglalkotás igazságtétel helyre, mert a cikkirő főve információk alapján vonta bele az ő személyét a Kovács-íretek ügyébe. A Márfy által beküldött helyreigazító nyilatkozatot úgy szökött, hogy Márfy ellen nem akasztás, hanem államellenes cselekmény miatt folyt az eljárás és hogy Márfy Váconyi és Rassy kereték bele az ügybe, mert utójukban áll és stíveneser koronával meg is vevetöttek a tanukat, hogy Márfy ellen valljanak. A felelős szerkesztő másnap a telefonon érdeklődő Márfynak azt

felelte, hogy az ügy aktái az ügyészészen vannak és ha azokból sikerül meggyőződni, hogy Márfy a Kovács-íretyben nem szerepelt, akkor a helyreigazításra készséggel ad helyet.

Azóta napok teltek el és szombaton Márfy ismét felhívta telefonon Cavallier és felszólította, hogy a rejtikálónak most már haladéktalanul adjon helyet a lapjában. A szerkesztő most is csak azt válaszolta, mint előzőlyben, amire Márfy dühösen replikázott és durva hangon támadt rá a szerkesztőre.

Cavallier telefonon tiltakozott a gonc hang ellen, majd hasonlóan felelt és azután letette a telefonkagylót. Vasárnap kor délelött véraltanul megjelent a lakásán Márfy és ezekkel a szavakkal toppant be hozzá:

— Eljöttél a ponórról!
— A szerkesztő meglepetten kérdezte: — Milyen ponórról? — és azzal felszólította, hogy menjen be a dolgozószobájába, ahol megmagyarázzák egymásnak a dolgot. Márfy azonban ott is durván viselkedett és megfenyegette a szerkesztőt, hogy majd el fogna vele banni.

— El fogom magát intézni — mondták az „Új Nemzedék szerkesztőjének — meg fogja tudni, hogy ki vagyok én! — A következő pillanatban

Márfy a jobb keze kabátjára által hirtelen gumibotot csuszított elő és azzal rátámadt Cavallier József szerkesztőre.

A megtámadott szerkesztő nem yesselté el a lélekjelületét és revolvert rántott elő.

— Ha megmozdul, lelövöm! — kiáltotta a támadó felé.

Márfyft látvány meglegpte a szerkesztő erőlyes fellépése, csak azt mondtotta:

— Ha tudtam volna, hogy magadud revolver van, én is inkább éppen jöttem volna ide és másképpen intéstök volék el az ügyet.

A nagy harmára ezalatt a szobába jöttek Cavallier hozzátartozói, akik le akarták fogni a támadó fiatalembert. A gumibotot azonban nem tudták tőle elvinni, mert

a gumibot ismert szokás szerint erősen a csuklóra volt szíjazva, hogy visszakösd hözben el ne vessék kesse.

Márfy mindenáron ki akart menni a lakásból, azonban nem engedték. De lakodás támadt közöttük.

miközben Márfy a szerkesztő kezét több helyen megharapta.

Végre sikerült Márfyft lecsendesíteni és telefonálni a főkapitányságra, ahonnan két detektívet küldtek ki a támadó fiatalemberért. A detektívek Márfyft előállították a rendőrségre, ahol a vizsgálatot megindították ellene. Cavallier személyesen jelent meg a főkapitányságon, ahol írásból feljelentést tett a támadója ellen és az incidens részleteit elmondta Andráka Károly főkapitány helyettesnek.

A durva és szokatlan inzultus, amely egy intrancingson keresztény lap felelős szerkesztőjét érte, bizonyos körökben is nagy felhántást keltett.

A németek engednek a passzív ellenállás megerőségéért

Berlin, szeptember 2.
(Havas.) Strossmann kancellár Stuttgartban mondot beszédében kijelentette, hogy a kormány szilárdan el van kököve arra, hogy a Ruhr-megzálás ügyében reális politikát folytasson. A kancellárhoz közezőlő „Zeit” megértesíti, hogy a birodalmi kormány és a Rajna-vidéki nagyparocok tárgyalás folytatának, hogy a passzív ellenállás engedjen mostani megerőségéért.

Vasárnapi magánforgalom

Igen szük keretek között bonyolított le. A spekuláció bár erősen bizakodó, de a külpolitikai események mégis tartózkodásra készített s így búlet alig kötetett. Az áruhiány fokozódása a taxaciós árfolyamokat megjavította. Megjegyezzük, hogy az itt felemlített árfolyamok pénzkurzusokat jelentenek, mert őr igen gyéren jelentkezett. A taxaciós árfolyamok közül a következőket említtük fel: Magyar Hitel 1.115.000, Osztrák Hitel 210.000, Salgó 830.000, Angol-Magyar 245.000, Pesti Hazai 10 millió, Első Magyar Biztosító 11 millió, Ganz-Dannbus 35 millió, Ált. Takaréki 420.000, Kereskedelmi Bank 1.900.000, Ingatlanbank 590.000, Iesszámítoló 370.000, Földhitelbank 500.000, Horvát Szlavon Jelzálogbank 100.000, Ált. Közszén 3.200.000, Hofherr 310.000, Östermelő 500.000, Schlick 320.000, Mérieux 100.000, Levante 1.500.000, Dunaharaszti Fa 50.000, Déli vasút 185.000, Cukor 3.900.000, Georgia 1.450.000, Magyar-Amerikai 70.000, Bródi vagón 65.000, Bóhm hordó 6000.

A háztulajdonosok izgalmas nagygyűlése

A lakások azonnali felszabadítását és a békebeli lakások újonnan szokatlanul kívánatos arany paritásában

Vasárnap délután 5 órakor a régi képviselőházban izgalmas gyűlésük volt a háztulajdonosoknak. A terem zsúfolásig megtelt közönséggel és a beszéd során felsebb és felsebb hangokat lehetett hallani a mostani kormányrendszer és a lakáshatal ellen. Dr. Németh Béla elnök megnyitójában kijelenté, hogy nem tudja megérteni, miért kéri a kormány egy pótlódelel kiadásával, mely a közüzemi díjakat a háztulajdonosok nyakáról. Bőlkében a közüzemi díjak a lakók 1-3%-át fedetik ki, ma pedig az egész házbér kétszerese is. Hozzájárul a lakások fölételező építéséhez, hiszen ez egyenértékű a lakás felszabadításához. Egy évet erre teljesen elegendőnek tart. Követelt még a békebeli bérek ötven százalékát, valamint a lakások 50 %-ának 1924 május 1-ére és a hátralévő 50%-ának 1924. augusztusra való felszabadítását. Az erre vonatkozó határozati javaslat felolvasása után dr. Tetsi Béla f. v. bizottsági tag szólott fel, ki beszédében félkommunizmusnak minősítette az érvényben levő lakásrendeletet. Hivatkozta a korona leromlására, mel y háziuraknak is ugyanazt érte, mint a többi polgárokat. Visszatartott minden „engedélyezett” lakbérmentést és a lakások azonnali felszabadítását kéri. A közüzemi díjak azonnali áthárítását kéri a lakókra.

és ha ez azonnali nem volna lehetséges, ennek megtérítését szüntesse be a kormány a közüzemi pótlékok szedését. Elleukés esetben felhívja a háztulajdonosokat, hogy zárják el a vízcsapokat és csavarják le a villanyt.

Ezután Martin János mérnök szólott fel, ki a legelőször hangot támadta a kormány, mely szerint politikai csúszlót a tisztán közgazdasági kérdésből. Az elnök figyelmeztetésére kijelenté, hogy „nyilvános beszédem”, mert ha tényleg barátja a háziuraknak a miniszterelnök, úgy miért kéri az átközdés.

— Szólnom meg végül a kommuniztikus csoport. Alakítsunk politikai pártot s vígyük akkor mi is a politika — mezejére az ügyet — indulványozza „Wolfellenes felkiáltások közbén.

Dr. Heesko Lajos a sajtó ellenesnévről beszélt. Percekig tartó zaj után elfogadták a határozati javaslatot azzal a módosítással, hogy

a lakások felszabadítását már november elsejére követelik.

A nagygyűlésen Horos Endre helyettes államtitok, a lakásügyi főosztály elnöke és Szabó Gyula udvari tanácsos, a háziurak szövetségének elnöke is résztvettek.

CERCLE DES ÉTRANGERS
VII. Erzsébet-kerület 93. sz. Telefont: József 78-22. Igazgató: Kőrösi Miklós
Megnyitott világiárosi műsorral
PÉNZTÁRI TELEFON: JÓZSEF 78-2

R's Komédia
VI. Rejay-utca 18. sz. Telefont: 14-22. Nott és Steinhardt főigazgatói a Vécsestől és Sem Kompaonon. — kezdete 8 órakor

Órálási árakat fizetek
minicselegeti fel- és lezárásokért, lakbérmentésért, származékokért, szociálisakért. Bismarck utca, VIII. ker., Napsugár utca 21. sz. sz. Hírutas: Békés köz. — Telefont: József 23-48

A magyar kölcsön ügye A Feri, a Laci és a többiek

Szterényi és Ugron a magyar kölcsönről — A kisantant nem gáncsolhatja el a kölcsönt — A magyar társadalom felelőssége a kölcsön legjobb ajánlólevele

— A Hétfoi Napló tudósítójától —

Bethlen István gróf miniszterelnök, Daruváry Géza külügy- és Kállay Tibor pénzügyminiszterek kíséretében szombaton délután Genfben utazott. Ez az utazás, mint illetékes helyen megörösztik, kizárólag informatív jellegű.

Szó sincs tehát arról, hogy — mint a szélső jobboldal delatúmi orgánuma tendenciózus bediltásával tudni véli, — ez alkalommal a miniszterelnök már konkrét tárgyalásokat kezdene, akár a nagy antant, akár a kis antant delegátusaival a kölcsön feltételeire, illetve folyósítására vonatkozólag.

de mindenestre módót és alkalmat fog találni arra, hogy a nagyhatalmak, mint az utódtállomok előtt Magyarország gazdasági helyzetéről tiszta s az igazságnak megfelelő képet tárjon elő s rámutasson arra, hogy a Magyarországnak nyújtandó kölcsön, bár elsősorban a magyar gazdasági élet talpra állítására, de éppannyira Közép-Európa gazdasági és politikai konszolidációja szempontjából is szükséges. Ezeknek a tárgyalásoknak a természetes következménye lesz a külföld részéről a belátás, mely esetleg már a közeljövőben a konkrét tárgyalásokra fog vezetni a nyújtandó kölcsön feltételeiről, illetve garanciáiról.

Politikai körökben Bethlen külföldi útja elé általában bizalommal és reménykedéssel tekintenek s úgy a polgári ellenzék, mint a szocialisták a külföldi út tartamára

tarlóskodnak minden olyan politikai akciótól, amely a miniszterelnök külföldi útját megnehezítené.

Annál jobban készülődnek a fájvédők s a miniszterelnök távollétét ki akorják használni céljukra. Ennek előzele jelentkezett már sajtójukban, amely félreismerhetlen tervszerűséggel olyan megállapításokat kockáztat meg, melyek a valóságban helyt nem állanak. A fájvédők delatúni lapja azt is tudja, hogy

Bethlen az EME vezérének fejét akarja a kölcsön serpenyőjébe dobni.

Míndezek a megállapítások egy részét azt a célt szolgálhatják, — mint informátorunk mondotta — hogy itthon oknéküli izgalmat keltsenek, másrészt, hogy a társadalom bizonyos köréi már eleve a külföldi kölcsön ellen hangolja.

Az ország többsége természetesen szimpátiával és figyelemmel kíséri a miniszterelnök külföldi útját s ha nérlékelve a nehézségeket — nem is abszolút bizonyossággal, de megérdemelt optimizmussal biznak annak sikerében.

Munkatársunk a miniszterelnök külföldi útjára s ezzel kapcsolatban a külföldi kölcsönre vonatkozóan kérdést intézett Szterényi József báróhoz, aki a következőket mondotta:

— Térdés van abban, ha azt hiszik, hogy a magyar kölcsön ügye Genfben dől el. Ez ismét egy igen nem kívánatos beállítása a dolgok-

nak, mert ek nélküli csalódást fog okozni. Ugyanis

a kölcsön kérdését megelőzi a adlogjogok felfüggesztése.

A kölcsönnyügnek ez az első etapja, ez a sine qua non-ja. A adlogjogok felfüggesztésére azonban csak a jóvátételi bizottság illetékes. A jóvátételi bizottság döntésének kell megelőznie minden további akcióit.

A népszövetség addig nem is foglalkozhatik ezzel a kérdéssel, amíg a jóvátételi bizottság utjabban nem határoz s nem helyezi hatályon kívül multkört ránk nézve kedvezőtlen határozatát.

A miniszterelnök és társai utazásának az a célja, hogy a hatalmakat s ezek által közvetve a jóvátételi bizottságot meggyőzze a magyar igazságról. És ebben remélem a legmesszebbmenő eredményt. Remélem, hogy a miniszterelnök és miniszter társai a személyes érintkezés útján egy a nagyjant, mint a kisantant illetékes tényezőinél ezen legujabb jóvátételi bizottsági határozathoz a talajt előkészíthetik. A személyes érintkezés Genfben módót fog nyújtani

sok félreértés eloszlására.

mert hiszen az egész bizalmatlanság javarészt félreértésen alapszik. Bizom abban, hogy ez a személyes érintkezés

döntő lesz a magyar kölcsön kérdésében.

Ismétlem, nem szabad közvetlen eredményt várni Genftől, Hosszabb útja van még annak, hogy a kölcsönt folyósítsák is, de remélhető, hogy a miniszterelnöknek ez az útja oly módon egyengeti ezt a hosszú utat, hogy végeredményében biztosítja a sikert.

Ugron Gábor ezeket mondotta:

— Teljes reménységgel nézek a miniszterelnök genfi útja elé. Bár a kisantant sajtója utjabban ismét minden eszközzel elgáncsolni igyekszik a magyar kölcsön ügyét, mégis bizom abban, hogy ezuttal

ez a kísérlet annál kevésbé fog sikerülni, mert Anglia és Olaszország kétségtelen jelelt mutatják jóindulatuknak a magyar kölcsön iránt.

Természetesen nem szabad azt várnál, hogy a kölcsön ügye máról-holnapra már elintéződik. Ennek hosszú útja van még akkor is, ha minden a legsimábban folyik. Eppen azért türelmeseknek kell lennünk. En addig egyet ajánlok a magyar társadalom figyelmébe:

a magyar társadalomnak ezekben a sorsdöntő időkben egyesület és felelősséget kell mutatnia.

meg kell szánnie minden kicsinyes esinyvetésnek amely az ország kárára beláthatatlan következményekkel járhat. Ha ezt megérti a magyar társadalom, meg vágyok győződé, hogy a legnagyobb sziklát hengerítette le arról a sírgödörrel, amelyből a magyar feltámadást várjuk.

Egy déle/ött a gyermekbírádságon

A mai kor romlásának legriasztóbb képét a dunai kapitányságon látjuk, ahová a fiatalok bűnböszét és csavargókat viszik. Itt látjuk a maga igazán a valódi megdöbbentő képét annak a borzalmas romlásnak, melyet a háború és főként a háború utáni fordulalmak okoztak.

A gyermekbírádság vezetője, Gergus Dániel főtanácsos, szinte számlalom-larcot vív a gyermekmentésért.

A Hétfoi Napló munkatársa végignézett egy reggeli rapportot, amelyen egyenkint hozták be Gergus főtanácsoshoz azokat a gyermekeket, akiket az északra fogtak el.

Első egy kilenc éves fiú, akit a Horthy Miklós-uton talált meg a házmester a lépcsőházban elbujva.

- Hogy hívják?
- Holász Endre.
- Apád, anyád van?
- Anyám van.
- Apád hol van?
- Meghalt.
- Mikor?
- Régen.
- Hol laktok?
- A Pasarátú-uton.
- Hányadik szám?
- Nem tudom.
- Hogy kerültél a Horthy Miklós-utrá, ki vitt oda?
- A mama.
- Mikor?
- Tegnap.
- Hogy vesztetted el a mamát?
- Elment.
- Hová?
- Nem tudom.
- Mit mondtál, mikor elment?
- Hogy várjak.
- Ott vártál azon a helyen?
- Ott is vártam.
- De azután elmentél?
- El.

Az eset világos. A gyermek nem várta meg, míg az anyja visszajött érte. Az asszony minden bizomnyal meg ma jelenkezni fog érte.

Következik két kis fiú. Laci meg s Feri. Iskolakerületi csavargók. Lapnak ottthon. Az anyjuk kérte, hogy hazavétek el őket a javítóintézetben, mert férje bátyján fokszik, s meg gyakran jár vidékre, nem tud vigyázni rájuk.

- Mi baja az apátoknak?
- Laci: Beteg.
- Feri: Tuberkulosa van.
- Nagyon beteg?
- Feri (a kezével legyint):
- Molyitek lopott!
- Feri: Ó.
- Laci: A Feri lopott.
- Feri: Csak rámfogja.
- Laci: Ó meg rám.
- Mit vettetek a pénzen?
- Ösöd: Egyik sem felel.
- Honnan vettétek ki a pénzt?
- Feri: Ó lopta az asztalokból.
- Te nem segítettél neki?
- Feri: Nem járt nehezen a fők.
- Laci: Ó is lopott.
- Mit vettetek a pénzen?
- Laci: Zsömlét.
- Feri: Pérecet.
- Laci: Sítéményt is.
- Jól van. Kiméhetek.

Más eset következik. Tíz éves filosorru kis fruskát hoznak be. Bőbeszép kis arcocskája, gyönyörű, szűrt termes van. Az északra fogták el munkosmában, ahol züllött fertőkel me-latott. Az anyja bírkozt tulajdonos. A lány, akit állandóan kerlezték, és fészkesem, teljesen kesült. Egyszer tizezer koronát kapott egy rokocsi, akkor elhatározta, hogy átalálolja anyját. Szándékosan bészereszt az anyjával, aki szigorúan tartotta. Úszaszede ruháit és elszökött haraból. Azóta csavargó.

Gergus főtanácsos intézkedik, hogy az anyját azonnali hívják be. Megbeszéli majd vele, mi a tennő, azután fog intézkedni.

Koldulás, utáni árusításon érte gyermekek következnek, majd meg néhány züllött csavargólción. Míndezeket részletesen kihallgatják, míndgyermekek ígereknek a lelkebe belátni és főként — míndgyermekek ígereknek segíteni.

PHÖNIX FOGORVOSI LABORATORIUM elsősorú békeanyagból készült fogtechnikai munkát
versenyen kívüli árakon.
Munkákat percnyi pontossággal hazaszállítjuk. Áránlati kívánságra
Telefont: József 108-12. Budapest, VII. ker., Klauzál-tér 10. szám

Csocsó bácsi kocsmájában

Ahol a puccs készül

— A Hétfői Napló tudósítójától. —

A csöndes, kihalt Kaas Ivor utcából a Molnár uca felé húzódozó épület sarkán van a Csocsó bácsi kocsmája.

Ódon, egyemeletes ház, olyan mint egy darab itfelejített romantika. A kocsmá kisit lejjebb fekszik az úttestnél. Lépeső vezet le az ajtóból, mely felett tábla hirdeti, hogy itt van Topcsagics Mújaga bormérése és vendéglője. Nem is hinné ember, hogy országelforgató összekisküvés kiindulóhelye lehet ez a békés kis vendéglő. Csak a sűrűn bedrótozott ablakok adnak

Ahol a puccs készül

némi marcona kinézést a kocsmának.

A bolthajtásos ivószobában, a kezek asztalok körül és a barna bórpadon csöndesen iszogatnak a vendégek. Topcsagics Mújaga, a közszerepben álló Csocsó bácsi, a pénztárat ülve méltatlankodik a történetek felett. Sehogy sem megy a fejébe, hogy az ő üzletében ilyen dolog történhetett.

Nyugodt, csöndes ember a Csocsó bácsi. Igazhívó muzulmán. Ugy látják, hogy már asszimilálódik, mert míg ott voltunk nála, két pohár bort ivott meg. Ez pedig tudvalegyőleg még van filcra a törökülnek, de én megbocsátok neki. Bocsászon meg a profétája is Csocsó bácsinak.

Megkérem, hogy nyilatkozzon a vendégeiről.

Alig akar beszélni. Nagyon hargszik az újságokra. Azt írták róla, hogy reggelig tartó díridókat rendelték a vendéglőjében.

— Pedig már féltizenegyre becsukok. Még délután is becsukok. Inkább pihenek kicsit.

Tört magyarsággal mondja:

Csocsó bácsi

— Majd visszaadok annak az újságnak!

— Aztán folytatja. — Jó vendégek voltak. Keveset fogyasztottak, de nem maradtak adósk soha.

Altalában nagyon kedves uriembernek ismerte őket és nagyon meg volt lepve, mikor revolveres rendőrök vitték el a vendégeit.

— Biztosan csináltak valami — mondja és neheztelően csóválja a fejét.

Aztán megint magáról beszél. Ötvenkét éves. Keresztény felesége van. Nagyon jól élnek Sógornője szintén mohamedán emberhez ment feleségül. Huszonöt éve van már Magyarországon. Azelőtt Budán volt vendéglője. Azt mondja, hogy jobb odát. Ott csöndesebb az üzlet.

Szegény Csocsó bácsi. Most itt is csönd lesz egy ideig. Vagy ellenkezőleg. Talán jó reklám volt a puccsterv.

A sarokban egy vendég hívja a gazdát. Elköszön tőlem. A szomszéd asztalnál fizetnek. Elveszi a pénzt, aztán leül a vendég mellé. Izgatot-

tan beszélgetnek.

Mikor kilépek az ajtón utánam száll a hangja:

— Majd visszaadok annak az újságnak!

Soha nem láttam még olyan törököt, aki ennyire heragudott volna az újságokra, mint a Csocsó bácsi.

Tokiót és Yokohamát elpusztította a földrengés

Hétszáz ember szörnyethalt — A császári palota a lángok martaléka lett — A szökőár igen sok hajót elsüllyesztett

Szombaton éjjel a késői órákban jelentette a budapesti Egyetemi földrengési obszervatóriuma, hogy a földrengés jelző készülékek, igen távolról, katasztrófális földmozgásokat jeleznek. Ugyanezt jelentette a bécsi obszervatórium is. Rövid, szaggatott táviratok Yokohama elpusztulásáról számolnak be. Földrengés, szökőárral kísérve elpusztította Japán legnagyobb kikötővárosát.

Vasárnap San-Franciscoból megerősítették Japán szerencsétlenségét, de hirt adnak egyben a fővárosnak, Tokiónak elpusztulásáról is, mely ugyancsak a földrengés áldozata. Múltán a nagy katasztrófa

megrongálta az összes táviróvonalakat Japánnal, további fejlemények még ismeretlenek, de az eddigi híradások is megdöbbentő képet nyújtanak a nagy szerencsétlenségről.

A katasztrófa rettenetes következményekben emlékeztet az 1896-iki földrengésre, amikor Nippon felszegt északi partjain 27,00 ember esett áldozatul a katasztrófának. Sőt mintha a mostani földrengés méreteiben még felül is múlna a huszonhét év előtti szerencsétlenséget, mert Japán virágzó fővárosa, Tokió is legnagyobb részben elpusztult. Legujabb távirataink a japáni katasztrófáról a következők:

San Francisco, szeptember 2.

(Reuter.) Tokió lángokban áll. Sok épület bedőlt. A csatornarendszer elpusztult. Sok ember megsebesült. A várost tüzenger veszi körül. (MTL.)

San Francisco, szeptember 2.

(Reuter.) A legutóbbi tokiói híradások szerint a földrengés több Tokióba tartó vonatot elpusztított. Yokohamában szökőár lépett fel. Az osakai újságok megerősítették azt a hírt, hogy Tokióban a császári palota lángok martaléka lett. A katasztrófa a Ciba-negyed kivételével majdnem az egész várost elpusztította. (MTL.)

Tokió, szeptember 2.

(Reuter.) A földlökések zuhogó eső mellett az egész szombati napon át megismétlődtek. Yokohama lakói a kikötőben horgonyzó hajókra menekültek. Északkeleti Japánországban a táviróvonalak mind megszakadtak. A Tokió és Oszaka közötti vasúti forgalom egészen rendszeretlen. (MTL.)

Tokió, szeptember 2.

(Reuter.) A földrengés különösen heves volt a Fuji nevű kialudt tűzhányó hegy környékén. Hiro Hito trónörökös és családja nem érte baj. Az Asszakusza torony összedőlésénél 700 ember életét veszítette. A yokohamai szökőár következtében számos hajó elsüllyedt. (MTL.)

A kormány rendet csinál az ébredők között

Gyilkosságokkal vádolt egyének voltak a toborzás dién A vezetőket lázadásval vádolják — Újabb előállítások

A felelőtlen toborzás ügyében a rendőrség teljes apparátussal vasárnap is folytatta a nyomozást. Több fiatalembert állítottak elő a főkapitányságon, akiket a toborzásban való aktív részvétellel gyanúsítottak, azonban ezek ellen semmiféle pozitívumot sem sikerült felmutatni. A vizsgálat adatai szerint a toborzást Prónay Pál és Héjjas Iván vezették volna, tegnap azonban

azt kétségtelenül megállapították, hogy Prónay Pálnak a toborzódáshoz semmi köze és ezért Héjjas kihallgatása fontos még, de jelenleg Kecskeméten tartózkodik, és ezért tegnap nem lehetett kihallgatni.

A vizsgálat adatai rendkívül komplikáltak, az Ébredő Magyarok Egyesülete ellen is számos adat van a rendőrség birtokában, arra vonatkozólag, hogy a toborzás terve az Ébredők köréből indult volna ki. Ezért

a hét elején az ügyben szenzáció fordulat lesz és a kormány valószínűleg erélyes lépésre szánja el magát az Ébredők

egyesülete ellen, amelynek az alapszabályok értelmében nincs joga a politikázásra.

A detektívek egyébként tegnap is tovább folytatták a házkutatást az előállított fiatalemberek lakásán. A rendőrség azon fáradozik, hogy megállapítsa a letartóztatásban és őrizetben levő fiatalemberek előéletét, mert több esetben az a gyanu merült fel, hogy az illető egyének különböző büntettek miatt már többször voltak büntetve.

A rendőrség különösen nagy gondot fordít

Apor István főhadnagy előbétének a tisztázására, akit rendkívül súlyos deliktumokkal vádolnak.

Apor szoros barátságban van egy ébredő vezérrel, akitől írásbeli felhatalmazást kapott a toborzásra, hogy a Duna-Tisza közének a népét és az Erdélyből menekült székely ifjúságot szervezze meg. Apor, aki az EME nemzetvédelmi osztályának a helyettes vezetője volt, az egyik ébredő vezér mellett annak idején parancsnoksági szolgálatot is teljesített.

A rendőrségre előállított fiatal-

emberek közül, — mint ismeretes — szombaton hetet előzetes letartóztatásba helyeztek, három vasárnap délután elengedtek és így még négyen vannak a rendőrség őrizetében. Ezek azt vallják, hogy félrevezették őket és toborzásba hazafias szándékkal vettek részt.

Számos tanuvallomás hangzott el, hogy a toborzás vezetői

német és osztrák honogkeresztes testületekkel tartottak fenn összeköttetést és azokkal akartak a fővárosban puccsot előkészíteni és végrehajtani.

Erre vonatkozólag már kidolgozott tervük volt, amelynek egyik pontja lett volna a fiatalemberekből összehozott rohamoszadokkal való kísérletezések. Ambár a nyomozás vezetői valószínűtlennek tartják, hogy a toborzás vezetői a jelenlegi viszonyok között komolyan gondoltak volna arra, hogy hevenyészett szervezeteikkel országgréseket fognak felszabadítani. Az ország felszabadításáért lelkesülő fiatalok csak azért mondták ezt, hogy ilyen módon megszerezzék az ügyüknek, a toborzás rejtejt céljait azonban gondosan elhallgatták előlük. A toborzással kapcsolatban letartóztatott egyének ellen, értesülésünk szerint

lázadás büntette címén folytatják a vizsgálatot.

A letartóztatásban levő fiatalembereket hétfőn kísérik át az ügyrész fogházába. Vasárnap a detektívek több egyént állítottak elő a rendőrségre, akiket kihallgatnak és egyelőre fogva tartják őket. A nyomozás részleteiről

a Hétfői Napló értesülése szerint a főkapitányság hétfőn, vagy kedden hivatalos közleményt fog kiadni.

addig azonban a nyilvánossággal nem közölnék semmit és a nyomozást a legnagyobb titokban folytatják.

Az előállított fiatalembereket a késő esti órákban hallgatták ki a rendőrségen. Azután közülük

még hét fiatalembert szabadon engedtek, így jelenleg hármán vannak a rendőrség őrizetében.

A nagy lendülettel megindult nyomozást a hétfői nap folyamán már be fogják fejezni és az ügy aktáit átteszik az ügyészségre. A még fogva tartott három fiatalember sorsáról hétfőn fognak dönteni. Azt a hét egyént pedig, akiket már szombaton előzetes letartóztatásba helyeztek, ma reggel viszik át az ügyészség Markó ucai fogházába. A vizsgálatra vonatkozólag

a Hétfői Napló munkatársa kérdést intézett Andréka Károly főkapitányhelyetteshez, a nyomozás vezetőjéhez,

aki a következőket mondotta: — Az ügy érdemi részére vonatkozólag még nem nyilatkozhatom. Hétfőn, vagy kedden a rendőrség a teljes vizsgálatról hivatalos jelentést fog kiadni és azt nincs módomban nyilatkozattal megelözni. Annyl tény, hogy jelenleg hét fiatalembert tartóztatunk le és a nyomozást csaknem teljes egészében már befejeztük.

TROCADERO

Ferenczy Károly, Kőváry Gyula
Mészáros Giza
rövid vendégjátéka

Fehő P., Kende M., Knochnd,
Szuchányi Éva és a szeptemberi műsor variété slágerei

Kezdeté 9 órakor
Záróra 5 órakor

HIREK

Elfogták a hajózási físzíveselők csalóját

Harmal e milliót sikasztott
— A Hétfői Napló tudósíójától. —

Az Aggteleki-utóban Szuchten Márton kereskedő tegnap délután fellelteme Spindler István magánhivatalnokot, aki lécsben számos csalást és sikasztást követett el. Spindler többek között Jeyer János nevű barátjától tolvánszerűen ürügye alatt kicsalt 600.000 tonorát és azután utelvéll nélkül Bécsbe menekült, ahol csaláskökből tartotta fenn magát.

Bécsben állandó érintkezést tartott enn az ottani kommunista párttal is. A család magánhivatalnok esküvői több alkalommal azokat is megkérőztette, hogy a "besz" és "sas" hajók tisztviselőit harmáncmilliót csalj ki ravasz fondorlattal. A "Saphie" hajó főnöke, Klein Zoltán közl négy millió, Bornemissa Károly pedig egymillió koronával károsította meg.

Az eddig bejelentett kár a feljelentés szerint csak kis hányada a csalásoknak, mert Spindler még többeket károsított meg, akiknek eddig nem volt módjuk a feljelentést tenni, mert Bécsben tartózkodtak. Spindler, aki három héttel ezelőtt tért vissza Budapestre és azóta illás nélkül lézengett, a rendőrség leartóztatta.

— Bangha páter Rómában. P. Bangha Béla jezsuita atya a napokban Rómába utazik. A páter a keresztény főrliga tagjaitól tegnap este búcsuzott el, vasárnap este pedig a Katolikus Körben barátai vacsorát rendeztek tiszteletére.

— Aranylakodalm. Lélekemelő, negható s ritka ünnepély színhelye volt vasárnap délelőtt 1/2 óra körül a főváros társadalmi s politikai életének színe-javával, kik valamenynyen ünnepelni jöttek egy boldog házaspár ritka ünnepét, 60 éves házassági évfordulóját. Elek Bernát és neje aranylakodalmán ott láttuk az egész fővárosi sajtó képviselőit, Sierényi József báró, Bácsy István, Ugron Gábor nemzetgyűlési képviselő, volt minisztereket, Bródy Ernő dr., Bródy Lajos dr., a Pester Journal főszerkesztőjét, Lederer Sándor hitközségi elnök vezetésével a pesti izraelita hitközség és szentegylet küldöttét, Wertheimer Albertet, a Kereskedelmi Bank igazgatóját, Nagy Andor tőzsdetáncosot és még számos közéleti kiválóságot. A boldogságtól ragyogó házaspár a templomi énekar mellett orkonia zugó hangjai mellett vonult föl az oltár elé, ahol Hevesy Simon főrabbi magas szárnyalvas beszédben áldotta meg azt a frigyét, mely eddig ötven boldog esztendőre kötötte össze a jubilánsokat.

— Lemondott a spanyol kormány. Madridból jelentik, hogy a marokkói kérdésben felmerült nézeteltérés miatt a kormány lemondott. A miniszterelnök elváltta a kormány átalakítására vonatkozó megbízást.

— Egy főiskolai hallgató lelőti egy őrmestert Erzsébetfalván. Véres esemény játszódott le vasárnap hajnalban Erzsébetfalván a Rezeda és Csaild ueca sarkán. Rotvini Péter 23 éves egyetemi hallgató revolverrel lelőtte Word Károly 25 éves folyamánrségi zenészmestert, aki sérüléseibe a helyszínen rögtön behalt.

— Kifosztották egy szentor lakását Párisban. Párisból jelentik, hogy Anoné Derthalot szenator lakását ismeretlen tettesek kifosztották.

Végleges megegyezés a magyar kölcsön ügyében

Párizs, szeptember 2.

(Magyar Távirati Iroda.) A Temps jelenti Prágából, hogy a Benes és Mussolini között a magyar kölcsönügyről Rómában folytatott tárgyalások azt volt a következménye, hogy Rómában minisztertanácsot tartottak,

amelyben Benes és a jugoszláv követ is részt vett.

A minisztertanácsban a kölcsönügyen végleges megegyezés jött létre.

A görög kormány nem fordulhat panaszszal a Népszövetséghez

Az olaszok alkotmányellenes alakulatnak minősítik a jelenlegi görög kabinetet

Róma, szept. 2.

A Giornale d'Italia szerint az olasz misszió tagjainak meggyilkolása ügyében a helyszínen végzett vizsgálat érdekes részleteket derített ki. A lap szerint ezek a részletek megerősítik azt a feltevést, hogy

a gyilkosságért felelősség terheli a határemállapításban közreműködött görög katonai missziót.

A lap megemlíkezik a Tellini olasz tábornok és Borzalis görög ezredes közötti ellentétéről és az utóbbit azzal vádolja meg, hogy tudomása volt a bűntettéről és része is volt benne. Az egyik görög tiszt megakadályozta a bizottság alban tagját, aki Beratban nyugtalanokodott, mert az az olasz delegáció még nem érkezett meg, abban, hogy Devínaki irányában menjen az olasz misszió holmradásának kiderítése céljából.

Róma, szeptember 2.

A Stefani-ügynek egyik jelentése szerint olasz hivatalos körökben hangsúlyozzák annak az előzetesen eldöntendő kérdésnek a fontosságát, vajjon

a görög kormány, amely alkotmányellenesen alakult, a melyet a hatalmak nem ismernek el és amellyel még diplomáciai viszonyt sem tartanak fenn, egyáltalában van-e joga panaszával a népszövetséghez fordulni.

A népszövetségnek már abból az okból el kellene utasítania a görög kormány panaszát. (MTI.)

Párizs, szeptember 2.

(Havas.) Mussolini miniszterelnök

— Bilincsbe verte a lányát. Bony községben Csóka Boris huszonöt éves leány az utcán láncos bilincsben járt. A csendőrké kihallgatták a leányt, aki elmondotta, hogy az apja verette a lábára a bilincset. A leány régebben több lo-pát követelt el s a károkat az apja fizette meg, aki bilincseveréssel védekezett leányának beteges hajlamával szemben. Az apa ellen szálló hatalmának túllépése miatt büntető eljárás indult meg, a leányt pedig elmeorvonyintzetbe szállították.

— A Kézműiparosok és Kereskedők Orsz. Szövetségének V. kerületi csoportja vasárnap délelőtt a Vigaszínház-étteremben tiltakozó naggyűlést tartott. A látogatott gyűlést Somló Jenő ügyvezető elnök nyitotta meg. Beszédében részletesen foglalkozott azokkal a tervekkel, amelyeket az adóvalórisztó, az Orsz. Munkásbiztosító autonómizájának feltűggesztése és az uszorarendelőt a kikereskedőkre és kézműiparosokra hárítanak. Utána Kitajka Lajos szocialdemokrata nemzetgyűlési képviselő bírálta a kormányzati rendszert és az uszorarendelőt. Kapcsolatosan heves bírálatot mondott az igazságügyminiszter újabb intézkedéséről. Főthly Vilmos a negyvennyolcas függetlenségi párt nevében beszélt, de abban a pillanat

a minisztertanácsnak Korfu megszállásáról tett jelentésében elmondta, hogy az olasz csapatok 80 foglyot ejtettek. A minisztertanács Simonetti tengernagyot kinevezte Korfu sziget kormányzójává. (MTI)

Róma, szeptember 2.

(Stefani.) A Korfu szigetén végzett legutóbbi vizsgálat eredménye teljesen igazolta azt a kiskaliberű ágyúvédek által szembesített néhány személy nem a korfui erődn kívül tartózkodott, amint azt görög részről el akarják hitetni, hanem az erőd belsejében, sőt éppen a helyőrség katonáinak ezáltal szolgáló helyiségekben. A felelősség a sebesülésekkért tehát kizárólag a görög katonai parancsnokot terheli, aki kijelentette, hogy kénytelen volna foggyveres erővel megakadályozni az olaszok partraszállását. E kijelentésénél fogva a görög parancsnoknak tisztában kellett lennie azzal, hogy az olasz hajóhad megnyitja a tüzélelet a katonai objektumok ellen. A vizsgálat azt is megállapította, hogy néhány lövés érte ugyan a csendőrségi iskola épületét, de semmiféle sebesült nem volt, egyetlen csendőr nem sebesült meg és semmiféle angol tiszt nem tartózkodott az erdőben. (MTI.)

Róma, szept. 2.

Az olasz tengerészetiügyi miniszter elrendelte, hogy az olasz kikötői hatóságok engedjék meg a görög postagözösök akadálytalan közlekedését.

Berlin, szeptember 2.

(Wolff.) A berlini olasz nagykövetség szeptember 1-én hivatalosan közölte, hogy a modekanesoshoz tartozó Leroszsiget körülül vízekben három márföldnyi körzetben aknákat raktak le. Pilótaszolgálatot rendeztek be, hogy a hajókat a tangorparat levő kikötőhelyekbe vezessék. (MTI.)

— Bankrablás Spanyolországban. Madridból jelentik, hogy rablók kifosztották a Spanyol Bank jilioni fiókját, majd automobilon elmenekültek. Rendőrök üldözésükre siettek, Ville-Verdénél elfogták a rablót. Az autó és 10.000 pezeta a rendőrség kezébe került.

— Meggyulladt a Margitid. Vasárnap egy óra tájban a Margitid budai oldalán haladó Járó-kelők arra lettek figyelmelek, hogy a hid padozata erősen füstlög. A közelben posztoló rendőrnök sikerült a tüzet idejékorán eloltani, úgy hogy a forgalom nem állott be nagyobb zavar. A tüzet egy arra haladó vonatból kéményéből kipattant szikra okozta.

— Hatalos összehás. Vasárnap délelőtt a Főherceg Sándor-utca sarkán, a Nemzeti Múzeum előtt hírtelen rosszul lett Tóthossy Béla dr. 80 éves műgyógytani tanár. A rosszul lett tanár segítségére a mentőket hívták, azonban mire ezek a helyszínre értek, segíteni már nem tudtak, mert a 80 éves öregur meghalt. Százszázötödik óta meg.

— Ujrafelvételi tárgyalás leg a halálraítélte Duffek pincér ügyében. A büntetőeljárásnak a múlt évben halálraítélte Duffek Nandor pincért. A rovvot multa pincért azzal vádolták, hogy egy kávéházi feltrótt a népszámbavetési lakásán meggyilkolt és kirakirabol. A kormányzó a halálos ítéletet életfogytiglani fegyházra változtatta át. Az elítélt pincér védője, dr. Bárdos György perújtlási javaslatot nyújtott be az ügyészséghez. A védő felelősséget esőtörtökön tárgyalja Döszeghy dr. ítélőtáblai bíró tanácsa.

— Hírtelen halál. Szombaton délután a Római-fürdőből kijövet dr. Kádás László törvényszéki bíró a fürdő parkjában hírtelen rosszul lett. Mire orvosi segítség érkezett, meghalt. Negyvenöt éves volt és legutóbb az uszorbióránál működött. A rendőrségi orvos megállapította, hogy halálát régebbi betegség okozta.

— Egy kormányozható léghajó rekordrepülése. Párisból jelentik, hogy egy kormányozható léghajó esőtörtökön elindult Dixmuidenből és meg assnap elérte Toulont. Pénteken átrepült Algíron és Orénon, szombaton Tunison és Agaccion, ahonnan visszatért Toulanba. Buza ellenértékét utalja ki.

— Buzavaltában kapják a papok a nyugdíjat. A vói egyházmegye nyugdíjintézete elhatározta, hogy a nyugdíjasok részére évenként húsz métermázsa o Phönix fogorvosi laboratórium. Nemesak Budapest érdeklődő közönsége, hanem a vidékiek, sőt az itt lévő idegenek is nagy érdeklődéssel tekintik meg hazánk jelenleg legnagyobb fogtechnikai üzemét. Külföldi öke bekapcsolódása lehetővé teszi a legkisebbi időben a porcellánfogak gyártását és sző van az üzemek részvényszárságá való átalakulásáról. Szakszerű vezetéssel már is nagy eredményeket ért el és rövid időn belül a külföldi fogtechnikában is jelentékeny szerepet fog játszani. A laboratórium jelenleg Budapest, VII., Klauzál-ter 10. sz. alatt működik.

o Cipőcsoasio olasz, elsőrendű női félcipők, férficipők Del-Ká-nál, VII., Erzsébet-kört 28., X., Jászberényi-ut 8.

o Del-Ká-nál elsőrendű női félcipők, férficipők occasióban, VII., Erzsébet-kört 28., X., Jászberényi-ut 8.

o Olasz cipőcsoasio elsőrendű női félcipők, férfi cipők Del-Ká, VII., Erzsébet-kört 28., X., Jászberényi-ut 8.

UNGHVÁRY LÁSZLÓ
FÉLE
FAISKOLA, SZŐLŐ ÉS BORGAZDASÁGI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG CZEGLÉD

Szállít októbertől-áprilisig mindennemű gyümölcsöt, díszfát, díszcserjét, rózsát, évelővirágnövényeket, gyökereket és síma szőlővesszőt stb.

Tájékoztatói irodá és személyes megrendelések ellátásá helye
BUDAPESTEN:
IV. FERENCZI TERE 3. FÉLÉM. 10
TELEFONSZÁM: HUSZIKER-57
Kérje nagy képes ábragyűjteményét!

A HÉT KÖZGAZDASÁGA

Újabb erős szilárdulás előtt a tőzsde

**A kontremin betérési kísérlete nagy kudarcral
végződött — A fedezeti vásárlások előmozdították
a tőzsdét hosszot**

A merész ívben felfelé törtető hozza a csütörtöki tőzsdén zökkenőhöz jutott. A tőzsdén kárhözhatott kontremin a magyar kölcsönök kedvese külföldi kereskedés szerette volna bevezetni egy olyan betérést, melyre még dus szakmány jutott volna az ország gazdasági érdekeit megráblónak. A hírtelen rajtaütés az első perben agyálatott, hogy sikerült. De ugyanezen délután a spekuláció felcsodort alátétőlésből a rövidesen visszavont az indokolatlan támadást, mely hatalmas károkat okozott az országnak vagyonában.

A még sokkal magasabb zürichi magyar koronajegyzeben is talonul aláértékelt részvényeknek úmódon egy árfolyamleszorításra hárulással csatlakozott.

mert épen ezekben az időkben folytak azok a majorizálási harcok, melyek a magyar vállalatokat idegen kezre jutatták s a külföldi érdekeket támogatják a meztelen dr. tétlérrel.

Bizonyos, hogy a kontremin vállalkozása a teljes kudarc felében folyt le, mert a lezserített drak mellett igen kevés árú került piacra. A spekuláció elővigyázatosságán meghusult az a megrénytel, melynek közös hatását fenntebb fejtették ki. Mindenesetre jellemző, hogy a kritikus órákban a felülálló kontremin, melyen könnyelműséggel siklik tovább az ország érdekeit mellélt.

Az értékpapírpia irányzata így a csütörtöki gízert lezámítva, továbbra is eszlári maradt s különösen a favorit

A Horvát-Salavón Jelzálogbank klugrás előtt. Még pár hét előtt a tőzsde közössége előtt ismeretlen volt a KereskedelmiBank érekkörébe tartozó zágrábi Horvát-Salavón Jelzálogbank részvénye. A legutóbbi időkben igen erős kereskedés titokban vásárlást kezdtek a részvényeket, mert mögötte a Jugoszláv állam egyik legjobban manuzsált pénzintézete áll. Hír szerint a bankul rövidesen a részvényekre igen előnyös tranzakciókat bonnyoltanak le s erős árelugrására már a legközelebbi tőzsdénapokra számít a beavatott spekuláció.

A Gandabank megkezdte működését. A Gandabank hivatalos helyiségei részére megvásárolta a Kossuth Lajos uccai Magyar Váld-kövédhat s rövidesen megkezdte működését. A helyiségek átépítésének munkálatai már e héten megkezdődnek.

A Dunaharaszti Falpar Rt. tranzakciói. A Dunaharaszti Falpar Rt., amely erőrepeivel eddig is villamvilágítással látta el saját telepeit, concessiót kapott Dunaharaszti s még további öt közeg közvilágításának ellátására. E célból a vállalat külön részvénytársaságot állított. A nagyüzemi vállalkozás finanszírozására a Dunaharaszti Falpar Rt. legközelebbi főlemelt alaptőkéjét és egy régi részvényre egy újat ad 5000 koronáért, valamint ingyen egy villamosági részvényt. A tranzakció második része, a Váci Falpar Rt.-gal való füzio lesz, amelyet a Dunaharaszti részvényesre szintén igen kedvező feltételek mellett fognak végrehajtani. E tranzakciók híreire a Dunaharaszti Falpar részvénye a legutóbbi tőzsdénapon megráblóerővel árfolyamuknak. Beavatottak még további áremelkedést várnak nemesak a folyamatosan lévő tranzakciók előnyeinél fogva, hanem azért is, mert a Dunaharaszti Falpar Rt. az utóbbi időkben kámulatos módon kifejlesztette üzletkörét. A napokban költöttek le egy nagyob szállítású megbízott Anglia részére, mely a vállalatnak tekintéres valinárius hasznát biztosít.

részvények tüntettek nagy árkiróbbanásakkal.

A jövő hét tőzsdéi prognosztikonját így nem is nehéz előre megállapítani. A magyar korona külföldi frontja a hét utolsó napján megingott és stabilitásból engedett.

A külföldi kölcsön gyors aktuálitása ezek szerint ügylátszik elhaladók.

A bententes spekuláció e héten is erős tőzsdénapokat vár. Lehetőség, hogy csak a favorizált értékekben lesz nagyobb árfolyamelőmozdítás, de nincsen kizárva, hogy a tőzsde egész vonalán nagyobbabadsu dremelkedések fordulnak majd elő.

A termés értékesítésével ugyanis olyan hatalmas tökélet szabadulnak fel, melyek onkale az értékpapírookban találhatnak elhelyezkedést s így a vételi megbízások lesznek majd túlsúlyban. A spekuláció még mindig a bankértékeknek találja a legnagyobb fantáziát, mert a nyílt és titkolt majorizálási harcok e téren produkálják a legfantasztikusabb áremelkedéseket. Erős vételek várhatóak a Hitelbank, Lezárási, Angol-Magyar, Hermes, Horvát-Salavón Jelzálog, Ált. Takarékn és Lloydbank részvények iránt, melyek naponta javították árfolyamukat. A legnagyobb vételkedés folyik a Levantéért, a cukorértékekért, a Dunaharaszti Fálpar, melynek előnyös tranzakciójáról alább emlíkezünk meg.

Tőzsdéi prognosztikonunkat csak egyetlen körülmény zavarhatja meg s ez az olasz-görög konfliktus, melynek kihatása egyelőre boláthatatlan, de a budapesti tőzsdén is éreztetheti hatását.

Legközelebb bevezetik a Just Izot a hivatalos tőzsdéi forgalomba. A nemjegyzett értékek egyik kedveo játékpirosát a vállalat igazgatósága legközelebb bevezeti a hivatalos tőzsdéi forgalomba. Ezirányú kérvénye már a tőzsdénapok előtt fekszik, mely rövidesen engedélyezni fogja a papír hivatalos körtözését.

A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank Weiss Fülöp elnök vezetésével megtartott rendkívüli közgyűlése elhatározta a bank alaptőkéjének 600 millió koronáról 800 millió koronára való felemelését, mígvögé 100.000 darab új részvény kerül kibocsátásra, mely már az 1928. júlyet eredményében is részesezik. A bank az összes új részvényeket a részvényeseknek ajánlja fel átvételre olykép, hogy három régi részvény birtoka jogosít egy új részvény átvételére. Az átvételi jog szeptember 8-ig bezárólag gyakorolható bank központi értékpapír-pénztáránál, csakis a külön e célra délután félnyegytől félhatig működő pénztárnál. A kibocsátási ár 180.000 korona, melyből 60.000 korona az átvételi jog gyakorlásával egyidejűleg fizetendő be 75 korona folyókamattal együtt; további 60.000 korona szeptember 8-ig 25-éik, a hátralékos 60.000 korona pedig október 10-ig fizetendő be. Wlenber az Allgemeine Oesterr. Boden-Credit-Anstaltnál, a Wiener Bank-Vereinnél és a Zentral-europäische Länderbanknál gyakorolható az elővételi jog.

A Magyar Általános Takarékpénztár Rt.-nak augusztus 31-én Kronberger Lipót údv. tan. elnöklete alatt megtartott rendkívüli közgyűlésen dr. Horváth Lipót alelnök-vezérigazgató javaslatára az alaptőkét 700 millió K-ra emelték fel. A régi részvényesek szeptember 1-étől 7-ig bezárólag két régi részvényre egy új — már az ideig hasznokban készülő — részvényt vehetnek át 30.000 K és január 1-től járó kamatok felében 300 K, összesen tehát 30.300 K költséggel elleneben. Azok a részvényesek, akik az elővételi jogot a fenti határidőben gyakorolják és a megkívánt nyilatkozatot aláírják, a fizetést a szeptem-

ber 13-iki napon is teljesíthetik. Az elővételi jog a Magyar Általános Takarékpénztár Rt. kibonponti pénztáránál (V. József-ter 14.) csakis délután 3-5 óráig gyakorolható.

A Magyar Leszállító és Pénzváltó Bank szombaton tartott igazgatósági ülésén elhatározta, hogy a szeptember 10-re egybehívott rendkívüli közgyűlésen javaslat fogja az intézet alaptőkéjének 600 millióról 800 millió koronára való fölemelését. Az igazgatóság indítvány értelmében a kibocsátandó 500.000 darab részvény teljes egészében a régi részvényeseknek fog elővetelre felajánlani.

A Budapest-Lipótvárosi Takarékpénztár Részvénytársaság rendkívüli közgyűlése elhatározta az alaptőkének 160000.000 K-ról 250.000.000 K-ra való fölemelését. Az elővételi jog szeptember 8-tól 7-ig (délután félnyegytől hatig) lesz 3:1 arányban, 200 K-ás áron az intézet pénztáránál gyakorolható. E tranzakció keresztülvétele után az intézet látható tartaléka egymilliárd koronát meg fogja haladni.

A Magyar-Amerikai Bank Rt. rendkívüli közgyűlése elhatározta alaptőkéjének 1 milliárd koronára való fölemelését akként, hogy a részvényeseknek minden 1 részvényre 5 új részvényt ajánl föl 750 koronás árrban. Az elővételi jog szeptember 15-30-ig bezárólag gyakorolható az intézet központi iróházában (IV., Semmelweis-utca). Uj igazgatósági tagokul Hohenlohe Egón herceg és Pivny-Póka Béla dr.-t választották meg.

A Budapesti Iparbank Részvénytársaság 1928 augusztus 28-án tartott rendkívüli közgyűlésén elhatározta az alaptőke fölemelését 50 millió koronáról 200 millió koronára. Minden régi részvényre 2 új részvény kapható darabonként 8000 koronáért. Gyakorlási határidő: szeptember 7.

A Mercur új érdekeltsége. A 80 év óta fennálló Wodlauer F. és Fial cég a Mercur égisze alatt részvénytársasággá alakult át. Az új részvénytársaság alaptőkéje 100 millió korona. A nyomdai mintázott nagyarányú fejlesztése már folyamatban van. Tervebe váve a részvények tőzsdéi bevezetése.

A Termelői Bankja Rt. 40 millió alaptőkéjét szeptember 10-én 800 millióra emeli fel. Az intézet érdekeltségébe tartozó szarvasföldi és gombárügyár, ivergotechnikai árugyár kibővítését áll, most kapcsolta be a bank érdekeltségébe a Mátyásy István és Társa vas és acélbányó, gépgyár és malomberendezési üzemet. Mezőgazdasági fizeme a legközelebb kezd meg működését határozat hoidas birtokon. Az intézet igazgatóságában helyet foglalnak herceg Hohenlohe Ferenc elnök, grófot Pallavicini Alfonz alelnök, herceg Lippe Alfred, Szallágyi Lajos dr. nemzetgyűlési képviselő, gróf Arz Boderich nagybirtokos, gróf Vojkffy Hubert, Réna Sándor vezérigazgató, ifj. Rupprecht Olyvér dr., Perlay György nemzetgyűlési képviselő, ifj. Hegedűs Sándor. Az intézet részvényéből újabb tétet most kerül forgalomba Ötvös és Társa cég után.

A Wörner J. és Társa Gépgyár Rt. rendkívüli közgyűlése elhatározta az alaptőkének 165 millió K-ra való fölemelését. Az új részvények 2:1 arányban bocsátatnak át elővetelre 15.000 koronás árfolyammal. Az elővételi jog szeptember 8-tól 12-ig a tőzsdéi pénztáránál (V., Váci-ut 48) hátköznapokon délután 3-5 óráig gyakorolható.

A Magyar Méleg- és Gépgyár legutóbbi rendkívüli közgyűlésén az alaptőke fölemelését határozta el. Az összes új részvények a régi részvénytulajdonosoknak ajánlatnak fel 1:1 arányban darabonként 10.000 koronáért. Az elővételi jog a vállalat iróházában szeptember 8-ig gyakorolható.

A Herendi Porcellángyár Részvénytársaság. Az 1839. évben alapított herendi porcellángyár, amelynek gyártmányai közzismertek és világhírűek, a Lloyd Bank és a Mobilbank közreműködésével ötszázmillió korona teljesben felízett alaptőkével részvénytársasággá alakult át. Herendi Porcellángyár Részvénytársaság céggel. A gyár üzemet Herendi régi iparművezeteli hagyományai és csaknem évszázados tapasztalatoknak szigorú szem előtt tartásával, mindazonáltal a mai kor követelményeinek megfelelően fokozni és korszerűsíteni fejlesztési fogja. A gyárt, mint művezeteli vezérigazgató, továbbra is Farkasházy Jenő fogja vezetni. Az igazgatóság tagjaivá megválasztottak: Farkasházy Jenő, Farkasházy Zsigmond dr., Fischer Ödön, Főnagyal Aladar, Hédeváry Lehel dr.,

Horváth Béla dr., Hubay Jenő dr., Lányi Károly dr., Pálmál Lajos dr., Petrovics Elek, Pfeifer Ignác, Sulnuszinsky Gyula dr., Sebestyén Arnold, Várady Gyula.

A Magyar Olaj és Vegyipar Rt. „Gallia” Societate Anonime de distributie des produits des petrole, Vadu loányvállalat, a párisi Premier-konzern tagja, legutóbb megtartott közgyűlésének határozata szerint alaptőkéjét 240.000.000 koronára emelte fel. Az alaptőkefölemelés a gyár nagyüzemből feloldós és újabb kiterjedt gyártókapacitással lettél szükségessége. A Mercur Váltó üzleti Rt. a társaságnd érdekeltségébe vállalt és külföldi petroleumerdekeltség után hatékony részvesz a vállalat felosztásában. Az új igazgatóság tagjaivá elnök: Henri Villers vezérigazgató, Párizs; alelnök: I. Kreslober dr., a Gallia Rt., Vadu elnök, nagyiparos; Előnök Imre dr. vezérigazgató; Schwarz Erő a Mercur Bank Wien, vezérigazgató; a budapesti Mercur Váltóüzleti Rt. részéről Berger Mór vezérigazgató; Schwartz Gyula ügyvezető-igazgató, továbbá Kind Richárd, Wien, grófot; Schneider Arnold, a Premier-konzern-traelnál közalajdonító gyárának vezérigazgatója; Zucker Arnold, a Gallia Rt. Vadu ügyvezető-igazgatója; Párkányi Frigyes dr., a vállalat ügyvezetője.

A Wintennyi M. és I. Konfektógyár Rt. Kopetzky Félix elnöklete alatt tartott rendkívüli közgyűlésén a nagyüzemi külföldi rendelésekre való tekintettel alaptőkéjét 30.000.000 koronára emelte fel. Minden részvényre egy új részvény vehető át részvényenként 1200 korona lefizetése ellenében, szeptember 7. és 21-ike között a Strasser és Ten bankháznál (V., Nádor-utca 11.) A vállalat belső tartaléka sokszorosán felülmúlja a részvényitőket.

**Ruhaszövetek
Kabátvelourok
Perzsautánatok
Ruhabársonyok
Kabátplüssök
Kabátbélések
Selymek, csipkék
Szalagok, tüllök
Flanellek
Barchettek
Vásznak, siffonok
Zefirek, köpperek
jutányos áron**

Klein Antal
divatruházában, Király-u. 53

**Ne fektesse minden
pénzét értékpapírba**
nemcsak vezény azonnal befizetésre eszál

házat vagy telket
isert az ingatlanoknál az áremelkedés ezután
várható. Bővebbet
a tulajdonosnál
VII., Almás tér nyolc. Telefon: József 124-38

Békési Rt.

AFFINERIA
nemcsak fémválasztó és feldolgozó intézet it.
VI., Nagydiófa-utca 28. sz.
Árny, ezüst vételre és eladás

Fehérbútorok, konyha, előszoba,
hálozások, csakis elsőrendű, szelvény, mázok, alkatrészek
Farkasházy Jenő, Farkasházy Zsigmond dr., Fischer Ödön, Főnagyal Aladar, Hédeváry Lehel dr.,

**Ne dobja el
zománcdényeit.**
Minden
belső
új
előnyökkel saját érdekében nézze meg: Farkasházy Jenő, Farkasházy Zsigmond dr., Fischer Ödön, Főnagyal Aladar, Hédeváry Lehel dr.,

SZÍNHÁZI HÉT

MR. SMOKING

Bizony szomorú eset volt...

— Szomorú. En is úgy megijedtem, amikor Kompóthy összeszett a színpadon a „Három grácia” előadása alatt, hogy a vér is elhűt eremben. De azúrn szerencsére hamarosan jobban lett és folytatták az előadást. Szegény Kompóthy remegve köszönte meg a kedves közönség üdvözlő tapsait, de teljesen csak alvóként tért magához, amikor az ügyelő poleon talált és nevére szóló levelet felbontotta. A borítékban egy szederes, meg egy ötvenezres bankó volt, mellette egy kis levelek:

„A szomorú eset emléke csak addig éljen benned, amíg tart a százévesezre korona, amelyet Roboz vezérigazgató úr nevében küld neked Tapolczai!”

— Ez a pompás medicina azután hamarosan meggyógyította Kompóthyt, aki, hogy a „szomorú eset”-et hamar elfelejdi, már el is költötte az „orvosdói”-at. „Ezek után már csak nem jöhet újabb baj” — gondolta magában Szabolcs Ernő, amikor az ezüsthajú Csillag ügyelő megremülve jelent, hogy Halmay, Újváry, Vendrey és Komlós a színpad egyik szélét zúgdában úgy fehéresnek, mintha már minden segítség későn volna. „Szent Isten, csak nem tört ki valami járvány?” — kiált fel a kis Szabolcs és futó lépésben siet a betegek felé. Bizony szomorú látványban volt része. Ott fektült a négy beteg egymás mellett halálágyán s mind a négy olyan fájdalmasan nyöszörgött, hogy még az orvosi doktornak is megesejt a szíve rajtuk. Nosza rajta, nekifogott a jó doktor bácsi, szívet viaszgált, pulzust mért, konyakkal itatta őket, de bíg nem használt semmi. Már azon kezdte tanácskozni, hogy a közönségnek bejelentik az újabb katasztrófát, amikor Szabolcs fejéhez koppott és felszaladt az irodába, majd rövidesen visszatért és a négy beteg kezébe csúsztatott szűzölvén-szűzölvénkoronát. A Kompóthy féle medicina itt is segített, hírtelen felugrottak a betegek és mintha mi sem történt volna siettek az ülőöbökbe, az egész színház egetverő kacagása között. A Fővárosi Színház szőldről azóta törölték az „elég” szót és helyébe került a „medicina”. „Kérek ötven gramm Kompóthy medicinát” — mondják az színészek a „Három grácia”-hoz címzett patikában. Bocssáson meg, hogy olyan sokat időzöm ennél az esetről, de még el kell mondanom, hogy amikor Kompóthy jobban lett egy „veszember” megkérdezte tőle:

— Igaz Gyusz, hogy azért letél rosszul, mert megláttad Nádor Jenőt a nézőtérien?”

— Hallom, a ligetben Wedekind darab fog menni!

— Úgy van, a „Frühlingserwachen”-et adják a Tízoltónap keretében lelkes és fiatal színészek. A darabot a nagyszerű Hegedűs Tibor rendezte, akit a Belvárosi színdarabok fedettek fel Beibíthék nem régen. Háló Elemér jut benne végre újra neki való szerephez és azt mondják, hogy szenzációs lesz. Szenzációs lesz azonkívül a fiatal Horváth Eva, aki a Mandarin óta nem kapott tragik szerepet és most majd megmutatja, hogy nem hibáz beszélnek róla úgy, mint a közeljövő Nagy drámai ígéretéről. Forgács Rózi, Madány Antal és a többiek is mind

nagyszerűek lesznek, úgy, hogy az előadást valószínűleg sokszor meg kell majd ismételné a pompás gárdának.

— Valamit hallottam nagy diszkreció mellett...

— Mibe fogadunk, tudom, hogy mit. Azt hallotta, hogy Beregi Oszkár leszerződik a Renaissance Színházhoz. A híresztelésben van valami igazság. Beregi ugyanis amikor legutóbb Budapesten járt, amint a lapok is megírták, végignézte a „Trónörökös”-t a Renaissance Színházban. Azután felment az irodába unoka öccséhez, Beregi Sándorhoz, aki tudvalevően a Renaissance Színház főtitkára, majd előadás után zárt ajtókat mögött tárgyalt Bérdoz direktorral hetvenkét percig. Mit végeztek, mit nem, a jó Isten tudja, mert mindkét fél nagyon titokzatos, de nem lehetetlen, hogy a tancsokozás a szerződés kapuját jelenté.

— Ezek után maga edes Szmoling azt is tudni fogja, hogy Ihász Csuli miért volt olyan haragos a minap a „Navarrai Margit” egyik próbáján.

— Jól mondta. Valóban tudom. Úgy áll a dolog ugyanis, hogy a „Navarrai Margit” próbái párhuzamosan folynak Molnár „Vörös malom”-jának próbáival, de miután a Magyar Színházban csak egy színpada van, Navarrai Margittal átmentek a Blaha Lujza Színházba. A minap azután ott sem lehetett próbálni, mert emlékpórába volt a színpadon, Navarrai Margit-ék hát kivonultak a Blaha Lujza Színház előcsarnokába és ott próbálták Fodor László darabját, amelyről oly sok jól beszélnek a befentesek. Ezért lett dühös Ihász. Azt mondta, hogy ő „gangan” nem próbál és abba is hagyta szerepét. Sétált nagy léptekkel, dühösen fel és alá, mire Bártót, a rendező a legnagyobb nyugalommal kijelentette, hogy Ihász Csuli haragját méltányolni kell, majd hát a sügő mondja el helyette a szerepét. A sügő kezdte is mondani és olyan jól sügött, hogy Ihász Csuli szép caendeszen visszaült helyére. Egyik „rosszmájú” meg is kérdezte tőle: „Már a sügóra is feltékenykedsz Csulij?” — amin aztán jól mulattak a színészek. A Navarrai Margit miatt egyébként legtöbbet a szerző, Fodor László szenved, akit folytonosan ugratnak barátai az Abbázia kávéházabeli társaságtal mellett.

— Valóban Molnár darabjával együtt kerül színre a darabod — kérdezték tőle.

— Igen.

— Ezt nem értem.

— Majd én megmagyarázom — szökött kúzbé a társaság egyik tagja — a „Vörös malom” az előadás kerül majd színre, a „Navarrai Margit” pedig a felvonások között.

— Hazajöttök már színészeink a nyaralásból!

— Haza ám. Majdnem valamennyien, sőt a „doktor úr” is megérkezett, aki a szejtét vonaton utazik a gyerekekkel. Alig, hogy kikötött a magyar fővárosban, mindjárt felkereste a szöke művésznőt a Blaha Lujza Színházban, akitől hajdanta szíve vézett. A befentesek szerint a doktor úr kibékülő látogatáson volt a színházban a művészönél.

Hamisfogal minden hirtel
lett arán drá
gabban veszek
Platánák, ara
nyit, ezüstöt
nyagant a log
Gross Antal
magasabb
napl áron
Jelenlegi áron
Máshoz ne tévedjen!

Új szerep — új öröm

Trja: Mészáros Giza

Számomra új darab, új szerep, új mondanivaló nincs, csak új boidagság, új öröm, amely mindig elfog, ha színpadra lépek, a közönség elé. Mindgy, mit mondok, mindgy milyen a ruhám, milyen a darab, fő az, hogy színpadon vagyok, szerepet mondok és igyekszem a szívemet, a lelkemet odaajándékozni a közönségnek.

Félix Gandra darabjáról, amelyben most játszom a Renaissance Színházban, csak jót mondhatok. Gandra szemlének teljes egészét odaadta darabjának, amelyet a mi Kosztolányi fordítása még élvezhetőbbé tett. Kollégáim, akikkel együtt játszom a legnagyobb lelkesedéssel igyekeztek a darabot sikerre vinni és nagy szeretettel szorgoskodnak azon, hogy a közönség mulasson, a szerző pedig a messze idegenben jó hírelt hallja annak az előadásnak, amelyet mi magyarok játszunk ennek a szerencsétlen országunk elsőgenyedett fővárosában.

RÖVID HIREK

FODOR IZSÓNÁK.

az Operaház zenekari főnökének húszévesfordulójára jubileuma megünneplésére készül az Operaház.

PETŐ IMRE.

az Operaház karnagyja vezényli a Városi Színház operettjeit addig, amíg Friedl karmester helyét be nem töltik.

SALAMON BELA

csob-szlovák turnéjáról hazakereszt és a Pesti Kabaréhoz szerződött.

SZECSI BOZSIT

a pozsonyiak kedve drámai primadonnáját szerződtette a budai-miskolci színház. A fiatal művésznő „Lőcsel téliharaszony” című szerepében aratot nem régen szép sikert a Budai Színkörben.

DISZLETMUNKÁKOS JÓTEKONYCELU ESTELEYE.

A fővárosi diszletmunkások szombaton este jótékonycélun csetély rendeztek, amelyen Biller Irén, Halmay Tibor, Kompóthy Gyula, László Andor és Komlós Vilmos léptek fel. A sztrájkoló zenekart Ceilang Miklós pótolta, aki tehetséges zongorajátékával szép sikert aratott.

• Bemutató a Magyar Színházban. Jövő szombaton, szeptember 8-án lesz az idei évad első bemutatója a Magyar Színházban. Ekkor mutatják be Fodor Lászlónak, a jeles fiatal írónak „Navarrai Margit” című három felvonásos vígjátékát, melynek előadását másnap, vasárnap, megismétlik. A bemutatóját hétfőn Schiller nagyhatású történelmi drámáját, „Az orléanski szízet”, kedden és csütörtökön Vajda Ernő mulatós vígjátékát, „A valóperes hűbgyet”, szerdán és pénteken pedig Beöthy László kiünő vígjátékát, a „Kovácsné” adják. Vasárnap délután Molnár Ferenc páratlan költői szépségű darabja, az „Egi és földi szerelem” 3 órákos mérsékelt helyárrakkal kerül színre.

• A Vigaszínház e hetének csománya a szezon első premijéje, az *Élő csöngés* szombati bemutatója lesz. Méltan várják rendkívüli érdeklődéssel az újdonságot, a legutóbbi évek legnagyobb színpadi sikerét. Az *Élő csöngés* adták vasárnap és hétfőn is. A szombati premierig, amelytől fogva az előadások már *fénytele* órákos kezdődnek, változatosan alakul a műsor. Ebben a szezonban először (csütörtökön) az *Ördög is színre* kerül. Műsorban szerepel még a *Zsidógy*. Az *Ur szökeje* és *Négy frakk*. Ezek az előadások még nyolc órákos kezdődnek.

• A „Sárga kabát” utolsóelőtti hete. A Király-színházban Faragó-Nádor „Első Fanny” című daljátékának bemutatását követő a jövő héten „A sárga kabát” sorozatos előadása folynak, a

szép zenéjű Lehár-daljátékának kedden lesz a 75-ik előadása Honthly Hannával, Karácsony Illivel, Rátkával, Latabárral és Ibázzsal a főszerepekben. Vasárnap délután „A bajadér” kerül színre 3 órákos mérsékelt helyárrakkal.

• 90-96-odszor adják a „Három grácia”-t e héten a Fővárosi Operettszínházban. Lehár Ferenc páratlan sikerű revüoperettjét minden este utolsó helyig előtt nézőtér előtt játszzák. Vasárnap délután a múlt szezon másik világ-sikere, a *Marinka*, a *táncosnő* kerül színre.

• A Városi Színház jövő hej műsorát csup opera-előadások töltik ki. Hétfőn: A búvó vadász, kedden: Carmen, szerdán: Traviata kerül színre. Csütörtökön A tükör pantomim megy a Zaza operával egy estén. Pénteken: a *Trubadur*, szombaton: Hoffmann meséi, vasárnap: Bajazzók és Parasztszociálé. Jövő héten a Píllangókissasszony van műsoron. Jövő vasárnap délután a Bolond istók című népies daljátékot adják.

• A trónörökös és Onagyassza két férje című francia bohózat váltakozik a Renaissance-Színház jövő heti műsorán. Hétfőn, kedden, csütörtökön és szombaton az Onagyassza két férje, szerdán, pénteken és vasárnap este a trónörökös kerül színre. Pénteken lesz a trónörökös 25-ik előadása. Jövő vasárnap délután lesz az első mérsékelt helyárrakkal, amikor is a Végállomás van műsoron.

• Legnépszerűbb darabjait váltakozva hozza színre a jövő héten a Belvárosi Színház. Hétfőn és csütörtökön Lenormand drámáját, a „Névteleneket” Somlayval és Titkos Iónával, kedden és szombaton „Kékszakáll nyolcadik felesége” című kacagató vígjátékot, szerdán, pénteken és vasárnap Móricz Zsigmond kiünő parasztvígjátékát, a „Sári bíró” Rákosi Szidi vendégtéleplével és Somlayval a címszerepben. Vasárnap délután „A gazdag leány” című nagyszerű vígjátékát kerül színre 3 órákos mérsékelt helyárrakkal.

• A 100-ik előadásán túl is változatlanul táblás házak mellett kerül színre az Andrássy-néi Színház nagyhatású műsora, melyet jövő héten minden este, valamint vasárnap délután is megismételeznek 3 1/2 órákos mérsékelt helyárrakkal.

• A legnagyobb siker kísérő Rajna-Czobor „Szépasszony kocsisa” című operettjének előadásait a Blaha Lujza-színházban, ahol a mulatós csokélményű és szépségű darab a jövő héten is minden este műsoron van. Vasárnap délután Szilágyi és Lippay „Levendula” című nagyhatású daljátékát játszzák 3 órákos mérsékelt helyárrakkal.

• Az élet koronája — az Uránában. A legszebb filmek közé sorozza az Uránia azt a művészi tökéletességű filmet, amelyet a *Goldwyn* amerikai gyár aransorozatóból kiválasztott új műsorán. Egy szép asszony regénye ez — a látványosságok káprázatos keretében. A nagy filmen kívül egy eredeti *film-ballet* és egy pompás *burlesk* szerepel a műsoron. Az előadások 5, 3/4, 3/8 és 10 órákos kezdődnek.

• A Kert-műző gazdag és változatos premierje szenzációs sikert aratott: Clara Kimball Young az 5 fely. „Más asszony” című amerikai regényben, a féltelmihatalan Zor és Huru a „Székünk meg tanár úr” című 6 felvonásos dán burlesk vígjátékban. Előadások: 7, 4/10.

• A Kamarában ma és egész héten *Kislányok a nagyudrosban*, főszerepben Elaine Hammerstein, a gyönyörű amerikai művésznő, valamint a világhírű Dumas-regényből készült *Fekete tulipán*, Elga Hall és Carl de Vogt elsőrangú alkításával. Előadások fél 5, 3/4, 8 és 10 órákos.

• A Mozgófép-Ötthon szenzációs saionnyitó vígjátékai: A világhírű Zoro Huruval: „Székünk meg tanár úr” 6 fely., „Fatty misszonyt csőről” 5 fely., két óra hosszú szakadatlan nevetésben, vídám kedvben tartja a közönséget. Kitiünő az Angol Híradó sportszáma. Előadások kezdete: 5, 7, 9.

PAVILLON MASCOTTE
VI. Nagymező u. 17. (Fővárosi operett épület)

Ujonnal átalakítva megnyílt

SENZACIÓS MŰSOR

5 SAVANNAHS
amerikai jazz-band művész zenekar

VASÁRNAPI SPORT

A favorit csapatok nagy gólarányu győzelme

Az elsőosztályú csapatok harmadik találkozása a favoritok sorozatos győzelmével végződött. Az őszi szezon első helyezettei súlyos vereséget szenvedtek s a vezető helyet át kellett adniuk a múlt évi bajnokság helyezetteinek. A sors különös szeszélye folytán a nézős gólarány dominált ma, 4:0-4:1 arányban arattak győzelmet a tavalyi bajnokság helyezetteivel. Ugyáztik a feltört fiatalok diadalmas előnyomulása inkább a véletlen és a szerencse összjátéka volt, mint a feltehető technika. Az első félidő minden csapatát ma egyéges, szép játékok produkált s az összegyűlt közönségnek komoly élvezetet nyújtott. Az MTK pályán egy kis incidens is előfordult. A ma először játszó Molnár szívesen fogadta a közönség s a bíróságot a játékában. A második félidő közepén Molnár lövése kékült, de Otáh 33-as hátsó bele-

szaladt, ami miatt Molnár panasszal állt és a bíróságot fordult. Ebből kifolyólag Otáh inzulizálta Molnár. Csalótlansággal a bíróságot nem vett tudomást az incidensről és a brutális támadó Otáh még csak megrovásban sem részesítette.

Az MTK pályán ma vdratlanul Orth György is megjelent. Egyik pályahelyről végigzárta a mérkőzést. A közönség egy része — a nagyobbik — egykori kedvenctől gúnyos megjegyzésekkel fogadta, a másik — fiatalok és gyerekek — néhány öljent kiáltottak feléje, de aztán ő is elhallgatott, különösen akkor, amikor ilyen megjegyzések röpültek el.

— Orth nélkül is lehet 3:0-ra győzni. — Nem kell primadonna a negyedik félidő sem. — Nem is kellett.

dik gólt egy kapuelőtti kavarodásból. A félidő további részében is az UTE támad és a 43. percben Jeszadás révén a negyedik gólt éri el.

A második félidő már teljesen más játékokat hoz, egyenlő ellenfelek lapos küzdelmét mutatja, amit egy-egy letűnés tesz csak élénkíti. A 28. percben Boross II. (VAC) a két Fogl között ki-törve egész a hatos vonalig vezet a labdát, de a kifutó Varga mellett kapu mellé rugja. Mezőnyjáték mellett ml-lik el a mérkőzés többi része.

Az újpesti csapatnak ma különösen támadósa tetszett. A Kása-Jeszadás-Csonlos belső trió változatos formát mutatott. A VAC-ban egyedül Boross II. igazgított eredményt előírni.

FTC-UTSE 4:0 (3:0)

A játék a ferenovárosiak támadásával kezdődik, a zöld-fehérek azonnal marokkos ragadják a vezetést és nagy-szerű összjátékkal Egri már az első percekben gólt is juttatja csapatát. Szabó lelkes játéka Aliandórnak támadásba viszi az FTC csapatokat, a kifutó centerből lövi lamdával a támadásait, aminek a következménye aztán az UTSE állandó védekezése. Minarovics kitűnő hátvéd. A félidő vége felé az UTSE kapkodóvá válik s egyre több szabadrúgást ér meg a bíróságot. Egy ilyen eset után az FTC második gól-ját is megszerezti. Ezután pillanatszerű felzabál az UTSE, néhány támadása az FTC kapuáig is eljut, de Amsei és a Hungler-Takács gát nem engedő góllá éri a helyzetet. A 41-ik percben Póta-Héger kombináció ismét eredményel jár a zöld-fehérek s harmadik gólt is megverik.

A félidő 3:0.
Szünet után a 18-ik percben Kelemen elautólik, a bíróságot itéli, amit az UTSE kapusa nem tud kivédeni és Eisenhofer a negyedik gólt szerzi meg. Az UTE az egész mérkőzés alatt lelkesen játszik, de balszerencse kísér s eredményt egy esetben sem tud elérni.

Vasas-III. ker. TVE 1:0 (0:0)

Az első félidő főleg mezőnyjátékban moritál ki és igazi gólhelyzet egyik csapatnak sem volt. A második félidő már megváltoztatta a játék kését, amennyiben a Vasas csapat végre magára talált és a támadások irányítását az első percben már magához ragadta. A 10. percben a Katszer helyettesítő Brunecker letut Jelinek labdájával és ügyes beadású Takács 6 méterről ká-pából belövi. A gól felvilványozza a Vasasokat és támadást-támadás után vezetnek, de eredményt a lümrőlő öbadaid védelem miatt nem sikerül elérniük. A 23. percben a bíróságot Jelinek miatt Gollitból kiállítja. Tiz canberlet is froutban marad a Vasas. A 27. percben Himmell beadását Jelinek kézzel üt le és Takács góbra rugja. A bíróságot megadja, de az öbadaid reklamációjára és a két határ-bíró megkérdésére után visszavonja. Vasas támadással végződik a mérkőzés.

Törökvs-BTC 2:1 (2:1)

A vasutasok a játék elején maguk-hoz ragadták a vezetést. A nyolcadik

percben a BTC-nek sikerült lerohannia s a nyolcadik percben az első gólt megszerzenie. Néhány perc múlva a Törökvs kiegyenlített, de Szánjós a 40-ik percben a második gólt rugta. Változás-játék után Horváth a második félidő végén eldöntetlenre szepítette az eredményt.

KAC-Zugló 1:0 (1:0)

A mai elsőosztályú bajnokságról folyó küzdelem sorozatát a KAC-Zugló mérkőzése zárta be. Erdetelen, lassu mérkőzésben csapott össze a két egyesület, amelyből a nagyobb szerencsével játszó kispálokat kerültek ki győztesen. A mérkőzés egyetlen gólját az első félidő 18-ik percben Öbadaid fejtele Zugló hálójába. A második félidő utolsó percében alkalma nyílt Zuglónak a kiegyenlítésre, de Pollák félméter távol-ságról kapu mellé rugta a labdát.

II. osztályú bajnokság.

BEAC-Postás 2:0 (1:0).
MAC-Eksszerás 3:8 (1:0).
Testvériskola-BAX 1:1 (0:1).
KAOE-MAFC 7:0 (1:0).
NSC-Husiparos 3:1 (2:1).

A bajnokság állása 1933 szept. 2-án:

A harmadik forduló után az FTC került a bajnokság élére. Eddig még pontot nem vesztett. Az UTE a 10-ik helyre szorult, míg a Törökvs az utolsó helyet foglalta el. Pontot eddig minden egyesület szerzett:

	pont	nyert	elszánt.	vesztett
1. FTC	4	3	—	—
2. MTK	4	2	—	1
3. Vasas	4	2	—	1
4. UTSE	4	2	—	1
5. 33 FC	3	1	1	1
6. BTC	3	1	1	1
7. KAC	3	1	1	1
8. III. KTVE	2	1	—	1
9. Zugló	2	1	—	1
10. UTE	2	1	—	2
11. VAC	3	1	—	2
12. Törökvs	1	—	1	2

Atlétika

Az OTE országos versenye.

A 15-éssz 400 m. stafétagyőzest Budapest székesőváros díjéért a MAC csapata nyerte az MTE, OTE, ESC csapata előtt.

A 3000 m.-es síkfutásban Vradny Mihály (MTK) 9 p. 23 mp. alatt győzött Kúcsár (MAFC) felett.

Síkfutásban Ördög László 18 em-rel utasította Vállayt a második helyre, (12 m. 68 em.) s 100 m.-es síkfutást Vida Béla nyerte Nemes előtt 11,4 mp. alatt.

Vízipólo

A mai napon három kupameccset rendeztek a Császár-fürdőben. A III. ker. a MAC-ot 2:0 (2:0), a VAC a MAC-ot 5:2 (3:1) és az FTC az NSC csapatát, 9-1 (3-1) gólarányban győzte le. Kiemelkedő játékok Kecseri, Celennay és Róbert mutatott.

Kepékpár

Bartos rekordot javított 30 km.-es Gyenge örökdedés mellett folyt le a Kitarítás KE mai versenye. A verseny egyetlen csapánya Bartos (VII. KKK) rekordjavítása volt a 30 km.-es motorvezetéses versenyben. Elért ideje 31 p. 3,08 mp. hazai viszonyok között elsőrangú. Részletes eredmények:

Vadászversenye: 1. Szűcs (VII K) 2. Lováger (VII K) 3. Hafner.
Pintér Ferenc emlékeversenye: 1. Rórich (TTC) 2. Masák (MTK) 3. Pirity (FTC).
15 km.-es párosversenye: 1. Rórich-Bécs, 2. Szűcsnyí-Szilágyi, 3. Marák-Velvart.

20 km.-es motorvezetéses verseny. 1. Bartos (VII K) 21 p. 07 mp. 2. Bánleky (Kis. KK). 3. Tóth J. (VII. KK).

30 km.-es motorvezetéses verseny. 1. Bartos (VII K) 31 p. 3,08 mp. Országos rekord. 2. Bánleky. 3. Tóth J.

Lósport

Alagi versenyek

Első nap, szeptember hó 2.

A Lovaregylet a főle megrakott agillással indította be a szeptemberi meetinget s az első napot a népes mezőnyök jellemzik, melyek nagyon változatos s szép sportot nyújtottak.

Részletes eredmények:
1. Lágymányosi-díj 1800 m. Indítás után Parádés vezetve a fordulógó négy hozoz előnyt szeres. Pretner a forduló után ostort vesz Classionera, azonban

adás küzdelem után Parádés nyakrosszal nyer. Betörő szoros harmadik. Parádés (1 1/2 Schjöl), 2. Classioner (p. Pretner). 3. Betörő (6 Biornický) f. m. Bolondka. Tot: 1000:1900.

II. Eladót handicappja 1000 m. Mindjárt a start után Vera III. vezet barrierenél. Tav' után Spidaz és Keszen hűdésére indul, de Vera III. elővén újra elősége megtartja s háromnegyede hosszal nyer. 1. Vera III. (1 1/2 Altmann), 2. Spidaz (6 Opacitti), 3. Keszen (1 1/2 Hufbauer) f. m. Artemis és Helela. Tot: tét: 1000:1900. Hely: 1000:1900:1800.

III. Ujvecsonye 1200 m. Első kitétele sikerült a tart. Szokolay vezet a távig, de ott visszacsúszs Bayardé the előre s canterben nyer Polymela és Csánad előtt. 1. Bayardé (6 Szabó L. II.), 2. Polymela (3 Altmann), 3. Csánad (16 Nagy G.), f. m. Tagore, Lamoral, Sannó, Ervie, Marschall, L'Alsaes, Xerxes. Tot: tét: 1000:9900. Hely: 1000:2400:1900:4200.

IV. Rakosi handicapp. 1600 m. Az egész verseny jól jön el a góptól s a Dréber szin látszik a frontban. A táv után Josma pehelysúlyával előnyre töve szert, könnyen nyeri a versenyt Mönchberg ellen. 1. Josna (6 Müller), 2. Mönchberg (6 Gutai), 3. El ne felejtse (6 Hofbauer), f. m. Vorvitz, Ebröd, Magyar, Cronwell, Petrarka, Hopatach, Szélszecs, Whiteboy, Borgó, Rába. Tot: tét: 1000:7400. Hely: 1000:2500:2500:2400.

V. Kétévesek handicappja. 1600 m. Hosszas kísérlet után sikerül a tart. Quodlibet ugrik el legjobban a góptól. A távnl Lanka válik ki a csomóból, melyet a későn jövő Sakk-Matt sem tud megverni. 1. Lanka (3 Gutai), 2. Sakk-Matt (1 Pretner), 3. Girant (6 Szabó L. II.), f. m. Madame Mére, Planeta, Esküszegő, Citera, Quodlibet, Sárgalm, Ordas, Széles, Fruzi, Oertó, Muszalmi, Über Alles. Tot: tét: 1000:5000. Hely: 1000:4700:3000:1800.

VI. Walter handicapp. 1300 m. Sokszoros kísérlete sikerült a start s akkor is kérésre nélkül indítja el a starter a mezőnyt. Csicséri és Pratty-Mary vezetnek a mezőny legnagyobb részén. A távnl Kalypso tör az élre és könnyen nyeri. 1. Kalypso (5 Hofbauer), 2. Pratty-Mary (8 Altmann), 3. All right (6 Martinek), f. m. Fogaras, Peggy, Am II., Ferrario, Lord Newton, Reinhold, Vaskalapos, Virgone, Csicséri, Pour l'amour, Kereső.

MAGYAR FABU

volt Gámbrius, Erzsébet-Körfut 27

Telefon: József 121-87

a főváros legnagyobb családi szórakozóhelye

megnyit!

Délután 5-7 óráig

uzsonna-hangverseny!

(Szabad bemenet)

Este nyolc órától reggel öt óráig zene, ének, tánc

a főv. művészvilág színejeva felleptével

A TELIKERTEN

"KÖNYÖT-TANYA"

VIGÁN HANGULAT

Brandstetter József énekel

A zongoránál dr. Horváth Gyula zenevezető

Naponta fél 8 óráig, csütörtökön, vasár- és ünnepnapon 4. u. tel. 4-kor

CIRKUS

Városi színház

TELEFON: 55-55

Birkózó-versenyek

DIANA KRÉM

a szepők biztos ellenszere.